

Kulturskoleløftet - kulturskole for alle

Høringsuttalelse fra Musikk i Skolen

Musikk i skolen er svært tilfreds med at regjeringen har løftet fram kulturskolene gjennom Soria Moria- erklæringene og *Kulturløftet I og II*. Vi tar det som uttrykk for høy prioritering på den politiske dagsorden. Kulturløftet II setter ambisiøse mål, og skaper store forventninger for kulturskoletilbudet. Ikke minst innebærer dette håp om at den uttrykte viljen til statlig støtte til kommunene også blir fulgt opp med tilsvarende evne.

Det sentrale ved denne satsingen er at man utvikler et godt og hensiktsmessig samarbeid mellom grunnskole, kulturskole og SFO. Et samarbeid som skal være tjenlig for barn og unges opplæring i et helhetlig perspektiv. I dette ligger at et utvidet kulturskoletilbud ikke skal frata grunnskolen ansvar og oppgaver i henhold til Kunnskapsløftet, men bidra til en økt vektlegging av den estetiske dimensjon og kulturell kompetanse. Det fordrer en klar ansvarsdeling mellom de aktuelle aktørene.

Kulturskoleutvalgets mandat

Det er store ambisjoner som kommer til uttrykk i *Kulturløftet II*, og utvalget inviteres inn i et åpent og offensivt mandat. Et hovedpoeng i mandatet er å synliggjøre ulike alternativer som sikrer et forsterket, mer kulturelt mangfoldig og likeverdig kulturskoletilbud for flere barn til en rimelig pris, og en effektiv utnyttelse av ressursene. Herunder skal det gjøres rede for de økonomiske og administrative konsekvenser av de ulike forslagene, samt fremme forslag til hvordan nye aktiviteter kan finansieres.

Vår hovedinntrykk er at utvalget ikke fullt ut har benyttet de muligheter som er gitt, og vi savner en mer offensiv holdning til en del sentrale problemstillinger og utfordringer. Noen drøftinger munner ikke ut i konkrete tiltak, og en del av de foreslåtte tiltakene er ikke spesielt nyttenkende.

Helhetlig tilbud

Utvalget er i utgangspunktet bedt om å vurdere et utvidet og mer tilgjengelig tilbud for aldersgruppen 6-10 år, i et samarbeid mellom grunnskole, kulturskole, SFO og frivillige lag og organisasjoner. Utvalget har valgt å drøfte tilbudet ut over denne aldersgruppen, og MiS støtter den tolkningen av mandatet. En slik satsing må ses i et helhetlig og langsiktig utviklingsløp, og kan ikke snevres inn til aldersgruppen 6-10 år.

Rapporten fra utvalget er omfattende, og gir en god og grundig beskrivelse av status på en rekke adekvate områder. Den peker på en rekke relevante problemstillinger og utfordringer, og presenterer også flere gode forslag til tiltak. En del sentrale moment burde imidlertid vært grundigere drøftet og videreført til konkrete tiltak. På en del områder er rapporten vag og lite presis i forhold til mandatet.

Mandatet åpner for å drøfte sammenhengen mellom kunstopplæringen i skolen og i fritida. Rapporten preges imidlertid av et hovedfokus på å øke antall elever i kulturskolen og ivareta disse, og er i mindre grad opptatt av hvordan en skal legge til rette for kulturelle

Musikk i Skolen

oppvekstmiljøer og kunstfaglig opplæring for alle barn og unge. Det er en svakhet ved rapporten, men speiler muligens at skolefaglig kompetanse synes underrepresentert i utvalget.

Samarbeid

Et godt og hensiktsmessig samarbeid mellom de aktuelle aktørene krever en klar og tydelig fordeling av roller og ansvar. Et utvidet kulturskoletilbud må ikke frata grunnskolen ansvar for opplæring i de estetiske fagene, eller svekke grunnskolenes mulighet til å nå kompetansemålene i disse fagene i henhold til Kunnskapsløftet.

Utvalget presenterer flere forslag til hvordan samarbeidet mellom de ulike aktørene kan styrkes. Disse er overveiende av organisatorisk art, og er lite rettet mot det faglige samarbeidet. Vi savner en grundigere drøfting av konkrete forslag til hvordan den faglige siden kan utvikles. Utvalget holder fram at ulike organisatoriske og administrative løsninger må tilpasses lokale forhold, og legger til grunn at dette skal "tjene kulturskolens verdier, interesser og kvaliteter og må oppleves som hensiktsmessig for dem som arbeider i kulturskolen". Sett opp mot forslagene til tiltak, gir dette uttrykk for at det er utviklingen av kulturskolen som er det overordnede mål, og ikke utviklingen av et konstruktiv og framtidsrettet samarbeid mellom de aktuelle partene.

Dersom kulturskolen skal kunne utvikles til å bli et lokalt ressurscenter, forutsetter det at man modellerer et styrket samarbeid gjennom aktiv deltakelse fra ansatte og ledelse i grunnskole og SFO, og der den *Den Kulturelle Skolesekken* har sin naturlige plass.

Grunnleggende ferdigheter

Utvalget er bekymret for kunstfagenes stilling og status, og peker på faren for at estetiske arbeidsmåter svekkes ytterligere både i grunnopplæringen og lærerutdanningen. MiS deler denne bekymringen.

Utvalget peker videre på at de estetiske ferdigheter ikke er med blant de fem grunnleggende ferdighetene Kunnskapsløftet, og framhever at dette er svært betenkelig, og at dette kan bidra til en ytterligere forvitring av estetiske arbeidsmåter. MiS anser det som svært viktig at estetiske ferdigheter får sin rettmessige plass blant de definerte grunnleggende ferdigheter, og det ville styrket rapporten om man behandlet dette grundigere.

Kompetanse

Det er innført kompetansekriterier for å undervise i en rekke fag, og utvalget foreslår at det blir innført tilsvarende kriterier i kunstfag. MiS støtter dette.

Utvalget foreslår at elever på ungdomstrinnet i faget Utdanningsvalg, skal kunne velge fra kunstfag i videregående opplæring. MiS støtter dette.

Manglende lærerkompetanse i estetiske fag i grunnskolen, utgjør en fare for kvaliteten på opplæringen. Utvalget peker på at et av de viktigste virkemidlene for å gi et tilbud at god kvalitet, er tilgangen på gode nok faglige ressurser. I rapporten savner vi konkrete forslag til hvordan en kan oppnå dette. MiS vil understreke nødvendigheten av å utdanne langt flere lærere i disse fagene, og at det opprettes flere studieplasser ved de aktuelle lærerutdanningene.

Kombinerte stillinger

Utvalget anbefaler at det legges bedre til rette for kombinerte stillinger i kulturskolen i samarbeid med skoleverket. Dette er et viktig felt som hadde fortjent en grundigere drøfting. Kombinerte stillinger kan være både ønskelig og nødvendig for å sikre tilstrekkelig kompetanse i estetiske fag. Dette kan imidlertid gjøres på ulike vis, og vil ha ulike implikasjoner.

Det er skoleeiers ansvar å legge til rette for attraktive stillinger, og at en samtidig disponerer den tilgjengelige kompetansen på beste vis.

Vi fraråder en modell der lærere ansettes i kulturskolen, og "leies ut" i et visst omfang til grunnskolen. Det vil kunne svekke at grunnskolen rekrutterer og beholder slik kompetanse i sin faste stab, med de negative konsekvenser dette vil medføre for arbeidet i og gjennom disse fagene i skolens samlede virksomhet.

Etter- og videreutdanning

MiS vil påpeke behovet for at skolelederutdanningen legger vekt på kunnskap om estetiske læreprosesser. Betydningen av samarbeid mellom grunnskole, kulturskole og SFO må være et vesentlig moment i en slik kontekst. Dette vil styrke grunnlaget for en reflektert rekrutteringspolitikk i forhold til ønsket og tiltrengt kompetanse i estetiske fag.

Det ville styrket rapporten om en i større grad hadde drøftet og konkretisert etter- og videreutdanningstilbud for aktuelle grupper, bl.a. i lys av rekruttering samt kvalitet på opplæringen.

Utviklingsarbeid, dokumentasjon og forskning

Utvalget peker på at det i større grad bør drives utviklingsarbeid i kulturskolen, og at det er et stort behov for dokumentasjon og forskning. Vi er enig i dette. Det er forsket svært lite på kunst og kultur knyttet til skole og frivillig opplæring. Vi vil i denne sammenheng peke på aktuelle tiltak i Skapende læring, som kan være et godt utgangspunkt for forskningsinnsats.

Med hilsen

Musikk i Skolen

Geir Grav
styreleder